

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 7.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 208. — ŠTEV. 208. NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 3, 1920. — PETEK, 3. SEPTEMBRA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PREMOGARJI SO SE S PROTESTOM VKLONILI

POGODBA MED PREMOGARSKIMI BARONI IN PREMOGARJI ZA DVE LETI PODPISANA. — POGODBA NI NI-I IZDALEKA ZADOVOLJIVA. — BOJ ZA ZAOSTALE PLAČE. — DNE 16. OKTOBRA BODO DOBILI BACK PAY.

Scranton, Pa. 2. septembra. — Lastniki rovin trdega premoga so danes podpisali tukaj pogodbo, ki bo veljavna za dve leti. Pogodbo je sestavila večina v premogarski komisiji in odobril jo je predsednik Wilson.

Zastopniki premogarjev so pogodbo podpisali z velikim protestom.

Njihov lestvični odbor se bo jutri zopet sestel ter stavlil nove zahteve glede zvišanja plač.

Unijski voditelji pravijo da morajo kopači trdega premoga že vsaj toliko dobiti kot so dobili kopači mehkega.

Predno je zastopnik premogarjev podpisal, je rekel, da ni pogodba niti izdaleka zadovoljiva, da je gospodarsko nezdruživa, da se izogiblje bistvenim vprašanjem ter da bo povzročila veliko zmed.

Premogariji so bili pripravljeni staviti nove zahteve, toda premogarski baroni so izjavili, da se popolnoma strinjajo z odlokom, katerega je potrdil predsednik Wilson.

V slučaju, da bi skušali premogariji kaj drugega storiti, bi se moralo to napraviti uradnim putem.

Lestvični odbor je nadalje sklenil obrniti se na naravnost na predsednika Wilsona ter ga naprositi naj zopet odpre debato glede zvišanja plač.

Predno so delavski zastopniki podpisali, se je vnel dolgotrajen pregovor glede zaostale plače.

Zastopniki premogarjev so zahtevali, naj se plača ljudem že tekom tridesetih dni vsa zaostala plača, dočim so premogarski baroni izjavljali, da se to ne more prej zgoditi kot tekom šestdesetih dni.

Slednje so se dogovorili, da bo "back pay" plačan tekom 45 dni, oziroma dne 16. oktobra.

Tekom današnjih pogajanj je v znak protesta prenehalo 170,000 premogarjev z delom.

United Mine Workers Union ni proglasila stavke, pač je pa proglasila to praznovanje kot počitnice.

Vse to se je izvršilo v znamenju protesta.

MORILNA ZADEVA NOTT

Zeno umorjenega Notta se dolži, da je dala morilcu v roke nož, s katerim je zabel njenega moža.

Bridgeport Conn., 2. sept. —

Elwood B. Wade, ki je obdolžen umora George E. Notta-a, je izjavil večerj policiji, da je bila žena Notta ki mu je potisnila v roke dolgi nož, ko sta se nahajala oba nasprotnika v smrtnem oprijemu v hiši Notta.

Igotovilo enajst let stare hčerke žrtve, po imenu Ruth, je predstavljal naravnost senzacijo pri sleden zaslišanju. Povedala je o loju med njenim očetom ter Wade-om ter izjavila da je videla, kako je Wade zabel njenega očeta z velikim kuhinjskim nožem.

Wade, Mrs. Nott in John Johnson se nahajajo v zaporu pod težko obtožbo umora. Kot že poročamo so našli truplo Notta v kovčegu v nekem močvirju, kamor so morilec spravili kovčeg s truplom. Kot poroča policija je obtoženi Wade povsem miren ter razbija šale s policisti ki ga stražijo.

Mala deklica je izjavila, da sta imela njena mati in njen oče hud prepir v nedeljo zjutraj. Nekaj časa pozneje je videla deklica El-

wood Wade-a v kuhinji. Njena mati je povedala Wade-u o celim prepiru ter mu rekla naj ne gre v gorjenje nadstropje, a on je to kljub temu storil.

Malo časa pozneje sem čula streljanje, — je izjavila deklica. — Nato je drugi mož, ki je bil z Wade-om, Johnson, prihitel po stopnicah navzdol ter odhitel iz hiše. Nato je prišel oče navzdol. Bil je ves krvav. Ko je zagledal mamu, je rekel: — Brownie, ti nisi tega storila. Nato je padel oče na tla. Wade pa je rekel: — Jaz ga bom ubil. — Mama pa je povedala "Wade-u, naj se ne dotakne več očeta. Nato sem videla, kako je Wade vzel kuhinjski nož ter stnil očeta v rame. Mama je zopet rekla Wade-u, naj pusti očeta pri miru. Nato ga je Wade zopet sual. Takrat pa je rekel oče: — Jaz sem ga hotel zalotiti, a on je zalotil mene.

Deklica je končno izjavila, da se spravili truplo očeta v kovčeg.

AMERIKANCI SO NAŠLI ZLA TO NA IRSKEM.

London, Anglija, 2. septembra. Iz Athlone poročajo, da so v tukajšnjem okraju ameriški rudarski inženirji izledili zlato.

Pred par leti so isti inženirji izsledili srebro v okraju Mayo.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listko.

Sedaj živimo v času negotovosti in storabe, vsekak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoni ni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas po novi svesi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljke jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	\$ 3.45	1000 kron	\$ 11.00
400 kron	\$ 4.60	5000 kron	\$ 54.00
500 kron	\$ 5.75	10000 kron	\$ 108.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Znanstvenica leta 1894.

Belgijska kraljica pri olimpijskih igrah v Antwerpnu.

MILJUKOV SE BO PRIDRUŽIL WRANGLU

Prejšnji ruski minister za zunanje zadeve po povratu bo postal član Krimske vlade.

Pariz, Francija, 2. septembra. — Profesor Paul M. Miljukov, prejšnji ruski minister za zunanje zadeve, je odpotoval na Krim, kjer bo prevzel važno mesto, v vladi generala Wrangla.

Profesor Miljukov je sprejel službo na izrecno povabilo generala Wrangla.

Carigrad, Turčija, 2. septembra. — Umikanje generala Wrangla, načelnika pri-boljševiških sil na Krimu, se pojasnjuje tukaj kot posledico težke artilerije. Sovjetske čete so dospole do Novo Aleksijevka ter odrezale železnico. S tem je ogrožena zveza čet gen. Wrangla z onim četami, ki se nahajajo v provinci Tavris.

General Wrangel je prišel s protinapadom proti centrumu boljševiških sil. Ena njegovih kolon se je izkrcala ob Azovskem morju, a je bila potisnjena nazaj, kot se glasi v poročilih, ki so dospela semkaj.

Bruselj, Belgija, 2. septembra. — General A. I. Deniken, prejšnji voditelj proti-boljševiških čet v južni Rusiji, je dospel v Bruselj, kjer se namerava stalno nastaniti. Tako poroča list "Independance Belge".

Honolulu, Havaji, 2. septembra. — General Semenov, poveljnik preostankov vsertskih sil v Sibiriji, je bil resno ranjen ob priliki eksplozije neke mine v Čiti. Dvajset njegovih spemljevalcev je bilo tudi ranjenih.

Tako se glasi v poročilu, ki je dospelo danes semkaj iz Pekinga.

DESHANEL NAMERAVA ODSTOPITI.

Pariz, Francija, 2. septembra. — V najkrajšem času bo objavljena na resignacija Deshanela kot predsednika francoske republike. Pravijo, da ga je k temu dovedla njegova žena.

Njegov naslednik bo najbrže ministrski predsednik Millerand. Urada pa ne bo prej nastopil, dokler ne bo revidirana francoska ustava. Millerand hoče imeti take polomoči kot jih ima ameriški predsednik.

POLJSKE ČETE VPADLE V LITVO

To se je zgodilo iz "strategičnih razlogov", kot se glasi fraza, katero uporabljajo imperijalisti.

Pariz, Francija, 2. septembra. — Poljaki so zasedli Sechny, ki leži na Litvinskem, istočno do Suvalki. Zunanji urad izjavlja, da so storili to iz strategičnih razlogov. Domneva se, da bodo Poljaki prodirali še nadalje preko Suvalki in sicer iz istih strategičnih razlogov.

London, Anglija, 2. septembra. — Ruske sovjetske čete, ki so skušale obkoliti Lvov, so se morale umakniti poljskemu pritisku ter se umakniti v istočno smer, kot se glasi v posebnem poročilu ruske sovjetske vlade. Poroča se o nekaterih uspehih sovjetskih čet na središnji fronti.

Varšava, Poljska, 2. septembra. — Boljševiška armada generala Budenija, ki se je odlikovala kot kavalerijski poveljnik, je bila v bojih, ki so se pričeli v sektorju pred Lvovom dne 29. avgusta in ki so trajali do 1. septembra, popolnoma uničena.

Tako se glasi v neki poljski uradni izjavi, ki je bila izdana danes.

BOLŠEVIKI ZAHTEVALI POMOČ NEMČIJE

Dr. Simons je izjavil v državnem zboru, da so tudi zavezniki skušali dobiti pomoč Nemčije.

Berlin, Nemčija, 2. septembra. Dr. Walter Simons, minister za zunanje zadeve, ki je govoril večerj pred državno-zbornim komitejem za zunanje zadeve, je izjavil, da se ga je naprosilo, naj sodeluje Nemčija z boljševiško Rusijo proti zapadnim velešilam in namenu, da se stre okrove, v katere je mirovna pogodba v Versailles vključila Nemčijo, da pa o njo dolgem razmisleku ni storil tega koraka.

Če bi sledili temu predlogu, bi postala Nemčija takoj vojno porazišče. Razvnetega pa bi se slabe posledice boljševizma v Nemčiji pojavile z dvojno silo.

Dr. Simons je izjavil nadalje, vil minister.

STRAŠNE RAZMERE NA IRSKEM

Lord župan MacSweeney iz Corka je zelo slab. — Veliki nemiri na Irskem trajajo še naprej. — Belfast središče nemirov.

Belfast, Irsko, 2. septembra. — Včeraj zvečer krog enajste ure so v bližini Crumlin-Reath jetnišnice nepoznani streljali na ljudsko množico in vsled tega je nastala panika, ki je trajala dolgo časa. En civilist je bil težko ranjen in napadaleci so ušli, čeprav je bilo vojaštvo takoj na lieu mesta.

Tekom majhnega kravalna na Dover Street, kjer so se zbrale sovražne si ljudske množice, je bil neki civilist težko poškodovan. Po enajsti uri, katero so določile oblasti kot zaključno, je bila ulica popolnoma zapuščena.

Tekom preteklega dne so bili večerj številni ljudje v severnem delu mesta ranjeni vsled strelcev iz zasede. Do nikakih bojov pa ni prišlo v ponedeljek in torek. Razpoloženje v dveh nasprotnih tabo-rih je zelo ogorčeno. Tekom dneva je bilo oplenjenih več prodajalen in hiš. Prebivalstvo je zelo razburjeno vsled poročil o napadih, ki so hudo baje završili v najkrajšem času.

London, Anglija, 2. septembra. — Prošenj za p-miloščeno župana iz Corka, MacSweeney-a, ki se nahaja v Brixton jetnišnici in ki je vzporedil stradalno stvar, ne bo upoštevala angleška vlada. V tem smislu se je izrazil Sir Hamar Greenwood, podtajnik za Irsko tekom nekega pogovora z zastopnikom lista "Times". Rekel je, da bo vlada ustrajala pri politiki, za katero se je odločila.

Osemdeset policistom, ki so izgubili na Irskem svoje življenje, je izjavil podtajnik, — se ni pokazalo one popustljivosti, kateri se sedaj zahteva z ozirom na župana iz Corka.

Nadalje je izjavil, da so sedanji nemiri na Irskem delo majhne skupine mož (to je laži), ki skušajo izsiliti potom umetno vzporedjene arnarije odepeljenje Irsko od angleške cesarstva. Osem deset odstotkov prebivalstva Irške si sploh ne želi takega odepeljenja.

Skupina Sinfajcev je vzporedila v nedeljo zvečer napad na glavni stan zrakoplovne postaje v Bal-doye, v bližini Dublina ter se postavila tajnih vojaških dokumentov med drugim tudi tajne pisave, katere se sedaj poslužujejo angleške vojske oblasti. Poroča se, da je bil ta napad bolj dizen kot katerikoli, kar se jih je vzporedilo doslej.

Med listinami, ki so bile ukradene, so se nahajala tudi povetja tikajoče se uporabe armade, mornarice in konstablerjev. Med dokumenti se je nahajal tudi načrt za obrambo Irške.

London, Anglija, 2. septembra. — Soglasno z zadnjimi poročili je župan MacSweeney zelo slab ter ne more soglasno z izjavo zdravnikov okrevati.

POGODBA MED FRANCIJO IN MADŽARSKO.

Pariz, Francija, 2. septembra. — "Matin" poroča, da je bila sklenjena med Madžarsko in Francijo trgovinska pogodba. Pogodba hoče zagotoviti prostost prometa po Donavi. "Matin" izjavlja, da nima ta pogodba nobenega stika s sličnimi pogodbami s Čehoslovaško in Jugoslavijo.

da so mu bili stavljeni predlogi, soglasno s katerimi naj bi Nemčija sodelovala z zapadnimi velešilami ter nastopila proti boljševiški Rusiji. Izjavil je, da bi bila taka politika za Nemčijo naravnost nemogoča.

Nobena sila, ki se nahaja v vojni s sovjetsko Rusijo, ne sme upati na našo pomoč, — je izjavil.

IZGUBIL VSE ILUZIJE GLEDE RUSKIH SOVJETOV

DIETMANN, NEMŠKI SOCJALISTIČNI VODITELJ, PRIPoveduje O VELIKIH ZADREGAH IN POMANKANJH NEMŠKE KOLONIJE V SOVJETSKI RUSIJI. — SKORAJ VSI SE HOCEJO VRNITI V DOMOVINO. — KRUH JE KOT SMOLA.

Berlin, Nemčija, 2. septembra. — Neodvisna nemška socijalistična stranka bo čula poročilo svoje delegacije, kateri je poslala na komunistični kongres, ki se je vršil pred nekaj časa v Moskvi, da ugotovi, če naj člani te stranke sprejmejo boljševiško veroizpoved ali jo pa zavrnejo.

Če se bo diktate boljševikov in Lenina odobrilo na tozadevnem zborovanju bo pomenjalo to razkol v stranki neodvisnih socijalistov. Večina članov te stranke se bo nato brez dvoma pridružila komunistični stranki ali pa oživotvorila novo stranko v zvezi s komunisti, dočim bo ostala manjšina pod vodstvom prejšnjih članov državnega zbora, Dietmanna in Ledebourja.

Dietmann, ki je bil član delegacije, ki se je mudila v Moskvi, ne dela nikake tajnosti iz svojega velikega razočaranja z ozirom na boljševike in njih stvar. Izjavil je, da ni po njegovih mislih to nobena oblika vlade in da ne dela ničesar dobrega za nikogar.

Med drugimi stvarmi omenja Dietmann v svojem poročilu obisk pri nemški delavski koloniji v Kolona v bližini Moskve. Ta kolonija šteje 120 mož ter se je pred kratkim preselila tjakaj.

Skoro brez izjeme se hočejo vsi vrniti takoj v Nemčijo, — je izjavil. — Ruska vlada pa jim noče dati tozadevnega dovoljenja. Njih razočaranje je popolno. V Nemčiji so jim ruski agenti pripovedovali, da bo imel vsak svojo malo delavnico v svoji lastni mali hiši, a v Koloni ni nikakih malih hiš in kdor si želi tako malo hišico, jo mora zgraditi sam.

V tem kraju se nahaja velika tvornica, v kateri je bilo preje zaposlenih 17,000 delavcev, kjer pa dela sedaj le še 5000 mož. Tvorniška poslopja so skrajno nezdruživa in umazana in dosti priseljenecv trpi vsled tega na driski ali jetiki. Vsi delavci pa morajo stradati.

Kruh izgleda kot smola. Kaj pomenja 11,000 do 12,000 rubljev mesečne plače, če stane funt surovega masla 3500 rubljev in druga živila v sličnem razmerju?

Dietmannovo poročilo je izšlo v obliki knjige ter cirkulira sedaj med člani neodvisne socijalistične stranke.

DELO "ČRNE ROKE"

Mož je bil ustreljen poleg žene. — Dobil je baje dvanajst pretilnih pisem od "črne roke".

Potem ko je dobil dvanajst pretilnih pisem od Črne roke, katerih pa ni v nobenem slučaju upošteval, je našel Toni Cappelano v četrtki zjutraj smrt iz rok nekega nepoznanega človeka. 39 let stari človek, ki je delal kot krojač v Manhattan, je bil ustreljen v postelji v času, ko je spala njegova žena poleg njega. Družina je stanovala v enonadstropni leseni hiši na Bay St. v Brooklynu. Pet let stari Toni, sin umorjenega, je spal v svoji postelji, v neposredni bližini starišev.

Mrs. Cappelano je izpovedala policiji, da jo je strel prebuditil iz spanja. Ko je odprla oči, je videla pred seboj nekega maskiranega človeka, ki je imel namerjen najočnejši revolver. Ukazal ji je, da naj bo tiho, šel nazaj proti vratom skočil preko nekega plotu na dvorišče hiše.

Morilec je moral držati orožje tik poleg glave Cappelana ter je oddal le en strel. Ko je prišel zdravnik, je bil Italijan že mrtev.

Šele v sredo je prišlo zadnje pismo Črne roke. Žena Cappelana ni mogla priti na misel, kdo bi mogel zahtevati denar od njenega moža. Rekla je, da nista imela z možem nikakih prihrankov. Soglasno z njeno izjavo so bila vrata stanovanja zaprta. Morilec je bil velik, je nosil temno obleko ter na glavi kapo.

PONZI JE DOLŽAN NAD ŠEST MILJONOV

Boston, Mass., 2. septembra. — Oblasti so dognale, da je znani "bankir" Ponzi dolžan svojim upnikom \$6,948,267. Nekateri so mnenja, da to še nikakor ni vse.

PARNIK "BELVEDERE"

ki je bil določen, da bo odplul 21. septembra, odpluje že 18. septembra.

Kdor želi potovati s tem parnikom, naj se takoj prijavi ter naj potem uredi svoj odhod tako, da je pri nas v sredo, 15. septembra.

Frank Sakser.

NOVA NAPETOST MED FRANCIJO IN NEMČIJO.

Pariz, Francija, 2. septembra. — Francija ne bo priznala poverljivih listin nemškega poslanca, dokler ne bo nudila Nemčiji zadostnega za napad na francoski konzulat v Vratislavi, katerega je vzporedila nemška ljudska množica. Tako poroča danes list "Journal".

MINISTER GRABSKI DOSPEL V PARIZ.

Pariz, Francija, 2. septembra. — Danes je dospel sem Vladislav Grabski, bivši poljski ministrski predsednik in sedanjí finančni minister. Njegov namen je skleniti s Francijo pogodbo glede dobave vojnega materiala.

Casopisje prištevajo njegovi misli veliko politično in gospodarsko važnost.

WRANGLER SE POGAJA Z VARŠAVO.

Varšava, Poljska, 1. septembra. — Med tukajšnjo vlado ter generalom Wranglom so se začela pogajanja glede skupne vojaške akcije proti boljševikom.

Skupna akcija Poljakov in Ukrajincev bi pomenjala za boljševike veliko nevarnost.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljke italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.90
100 lir	\$ 5.40
300 lir	\$ 15.60
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"
SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsak dan izven nedelj in praznikov.
Za celo leto velja list za Ameriko \$6.00 Za New York za celo leto \$7.50
in Canada \$8.00 Za pol leta \$3.50 Za celotno leto \$7.00
Za pol leta \$1.50 Za izposojnino za celo leto \$7.00
Za celotno leto \$3.50
GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$6.00
Advertisement an agreement
Duplex brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi predloži bivalne naznane, da hitreje napremo naslovnika.
GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Demokrati proti samim sebi.

Združene države so dobile dva predsedniška kandidata, ki bo sta igrala odločilno vlogo pri bodočih volitvah. Prohibicijski kandidat ne bo prišel v postev.

Ravnatko tudi socialisti niso proglasili Debsa kandidatom v namenu, da bi zmagali, ampak le vsled tega, da bi preiskusili svojo moč ter prešli glasove.

Ker je v demokratični in republikanski stranki silna razsorodnost, ker sta obe precej korumpirani, je jasno, da jima bo veliko svobodno-miselnih državljanov pokazalo hrbet ter volilo na socialističnem tiku.

Obe stranki, demokratična in republikanska, sta že začeli s svojo kampanjo. Kot že navada pri takih prilikah je tudi v tem slučaju le pranje umazanega perila.

Kandidata obmetujeta drug drugega s podlimi psovskami, demokrati očitajo republikancem, da so podkupljeni, in republikanci govorijo isto o demokrati, v resnici so pa podkupljeni voditelji obeh strank.

Če si ogledamo nekoliko sedanje razmere, lahko z gotovostjo trdimo, da demokratje ne bodo zmagali.

Glavna ovira na poti k zmagi jim je namreč Liga narodov.

Te dni je naprimer izjavil governor Cox, demokratični predsedniški kandidat: — Vprašanje je, če hoče dežela mir ali vojno, štedenje ali stalne izdatke za oboroževanje, napredovati ali nazadovati. S tem je nehoti odkril zno predsedniške kampanje.

Dežela hoče mir, resnični mir, ne pa vojno.

Vsled tega tudi noče brez raznih pridržkov vstopiti v Ligo narodov, v Ligo, ki je kot nalašč pripravljena za vojno.

Dežela zahteva štedenje v upravi ter noče nobenih oboroževanj več. Vsled tega zahteva administracijo ki bo čimprej pripomogla do miru, ne pa administracijo, ki bila bila še vnaprej soudeležena v evropskih vojnah.

Dežela zahteva povratek na mirovno podlago v zmislu napredka ne pa reakcije.

To pomeni miren in neoviran trgovski in industrijski razvoj, ki pa toliko časa ni mogel, dokler plavajo nad našimi glavami temni vojni oblaki.

Governor Cox je nakratko pojasnil namen predsedniške kampanje.

Nakratko je navedel vsa dejstva, zakaj ne more on načelovati ameriški administraciji.

Pomen boljševojske vojne na vzhodu.

Prodiranje boljševojskih armad na poljsko ozemlje, njihove velike, uničujoče zmage nad poljsko narodno vojsko, so vzbudile v državah sporazuma in v Ameriki velik nemir. Prvič po sklepu svetovne vojne se je srečala zmagovita, vsemogočna, države in narode kakor šahovske figure premikajoča entente s protivnikom, kateremu z vso svojo neizmerno oblastjo ne more več narekovati svoje volje. Naletela je na grupacijo sil, katere so njenim silam enakovredne. Moč sovjetske Rusije ni utemeljena le v organiziranih množicah njene lastne dežele, temveč v prvi vrsti v mednarodni organizaciji delavstva, ki se bori v državah entente same proti svojim vladam v prilog Rusije. Dasi vedo vladajoči stanovi sporazuma, da je ni oblasti na svetu, ki bi jim bila bolj nevarna, in bolj sovražna od Rusije, dasi vedo, da jim sovjetska republika izpodkopa je dan in noč, z vsemi dopustnimi in nedopustnimi, legalnimi in ilegalnimi sredstvi tla pod nogami, majo vendar v svojo bridkost opustiti vsak vojaški nastop proti boljševojski. Na zavezniški konferenci v Hythe-u je Francija izjavila, da ni v stani poslati Poljski vojaško pomoč, ker "bi to vzbudilo v javnem mnenju Francije in Anglije odpor in bi nastala nevarnost, da izbruhnejo sila težki delavski nemiri". Vsa umetnost obstoja danes v tem, da se premaga Rusija in reši Poljska, ne da bi trebalo ententi poslati proti boljševojski "enega vopaka". Te umetnosti se sovjetska republika ne boji posebno. Blokada, s katero hočejo Rusijo upogniti, je sredstvo, ki ne more preplašiti niti enega komuniste; blokada, ki se izvaja de facto itak že tri leta proti boljševojski, ne bo namreč spremenila položaja Rusije niti za las.

Tako se bliža Poljska svoji usodi in ta uspeh sovjetske republike je neizmerne važnosti za politični položaj celega sveta. Zmaga rdečih armad dvigajo razredno zavest in pogum proletarijata v vseh deželah. Uspehi sovjetske republike na vzhodu so obenem uspehi opozicijskih strank v državah entente. Opozicijske skupine so se okrepile, vpliv vladnih strank se je zmanjšal. Posledica tega sprejemljiva v notranji politiki ententnih držav bo ta, da bodo postali državniški s porazuma v mednarodni politiki mehkejši, bolj modri in manj imperijalistični.

Če se posreči Rusiji, ustvariti iz Poljske sovjetsko republiko, se bo pomaknil boljševojskem k sredini Evrope in bo mejil neposredno na Nemčijo, Češko-Slovaško in Rumunijo. Mednarodni pomen boljševojske se bo pomejnil. Sporazum ne bo mogel ostati večno v vojni z Rusijo in in jeni morebitnimi zavezniki in zato bo prišel neizogibno čas, ko se bo ententa morala pogajati s svojim zagreznim sovražnikom. Kako si Rusi taka pogajanja mislijo, kaže njihova zahteva, ki so jo stavili pred kratkim sporazumu. Zahtevali so, da se udeležijo posvetovalni tudi Nemčija kot enakovredna interesirana stranka. "Temps", polnradno glasilo francoske vlade, odklanja ogorčeno to grozno misel in piše, da bi zahtevali Rusija in Nemčija na konferenci revozijo versailskega miru glede vzhodnih mej nemške države. Pri tej priliki bi se organizirala velika kampanja, skušali bi z vsemi pacifičnimi in socialističnimi razlogi preveriti svet, da je Francija edina kriva, da se narodi na svetu ne sporazumejo. "Porabiti Nemčijo in se pogajati z njo o mejah s Poljsko, bi značilo,

da se hočemo odpovedati svoji zmagi, svoji varnosti in svojim zahtevam po odškodnini, to se pravi, da bi se odreli vsemu. Francija se ne bo dala zavesti v to stvar. Ni prelivala pet let svoje krvi za to, da pomaga uresničiti prusko osveto."

Če bo Rusija oni dan, ko bo sklepala s sporazumom in Ameriko končni in splošni mir, še bolj močna kot je danes, bomo doživeli čudo, da se bodo začeli obravnavati na novo vsi evropski in kolonijalni problemi, da bo tako delo mirovnega posveta v Parizu uničeno in se bo pričela druga svetovna mirovna konferenca.

Dopisi

Johnstown, Pa.

Dne 16. avgusta je začela poslovati Slovenska Ko-operativna Zadruga v Moxhamu. To je že druga slovenska zadruga trgovina v naši okolici. Slično zadrugo imajo rojaki že v Conemaugh, ki obstaja že štiri leta in ki je glasovni poročil nadzornega odbora že zelo na trdnem stališču, kar dokazuje, da se ondodni rojaki delničarji v polnem zavedajo ter kupujejo svoje vsakdanje potrebščine v svoji lastni trgovini, ne glede na to, ako je kakšna stvar pri drugih trgovcih slučajno za par centov cenejša kot je običajna cena blaga. Vsa njih konkurenca ni zamogla delničarjev odvrniti od svoje trgovine in dokaz njih vztrajnosti je ta, da je zadruga v Conemaugh sedaj kupila poslopje, v katerem se nahaja, za skupno ceno \$9000.

Nova zadruga v Moxhamu bo ravno tako uspešna, ako ji bodo delničarji in ostali rojaki tako zvesti ter blago v njej kupovali. Naj vas nikar ne zmoti par morebitnih centov, katere vam bi sedaj rad nudil tuji trgovec. Oni imajo le namen zadrugo prisiliti, da preneha s poslovanjem. Ako bi to dosegli, potem bi zopet svoje cene zvišali in popust, katerega vam sedaj nudijo, bi mu pozneje morali desetkratno povrniti.

Zadruga še ni sedaj vsa opremljena kot se želi, vendar pa je v splošnem v njej dobili vse, kar se zamore dobiti v grocerijah in mesnicah. Naš namen pa je zadrugo opremiti tako, da bo odgovarjala v vsem kot moderna trgovina bodisi v čistosti kot tudi v hitri in zadovoljivi postrežbi. Potrebno je, da si nabavimo večje zaloge blaga ter motorni voz, zato je priporočljivo, da rojaki pridno posežejo po delnicah, da pospešijo uresničiti našo idejo. Dasi je delničarjev sedaj okrog 130, bi bilo želeli, da se številno podvojijo, ker čim večje število združnikov, tem trdnjša bo podlaga zadrugi. Ne poslušajte ljudi, katerim je vsak napredek trn v peti, in ne poslušajte trgovcev, ki vam sedaj manjvogo govorijo, kako nizke cene imajo sedaj. Vprašajte jih, zakaj da niso tako nizkih cen imeli do sedaj. V zadrugi boste dobili vedno blago za pošteno ceno, a preostanek (profit) bo ostal v vašem žepu, ne pa posamezniku, ki vas v slučaju stavke

ali pa v drugi skrajni sili ne pozna. Zato podpirajte lastno podjetje!

Dne 28. avgusta je priredilo slovensko pevsko društvo "Jugoslavija" koncertno veselico z igro in plesom v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh. K sodelovanju sta prihitela Slov. pevsko in izobraževalno društvo "Bled" ter Slovenski dramatični odsek iz Conemaugh. Poleg "Jugoslavije", katera je zapela nekaj krasnih slovenskih pesmi v mešanem zboru, je zapel "Bled" par mišnih pesmi, a dramatični odsek je nam vprizoril igro "Kako je kmet Juri zaklad kopal". Igra je bila povsem dobro predstavljena, posebno zadnje dejanje je povzročilo mnogo smeha med občinstvom. Veselica je bila v vsakem oziru uspešna in temu se je zahvaliti kompaktnemu sodelovanju dramatičnih in pevskih odsekov. Pregovor pravi: "V slogi je moč", in to se je v tem slučaju popolnoma izkazalo. Le tako naprej na pevskem in dramatičnem polju in uspeh bo vedno zagotovljen.

Naj omenim še, da smo bili za ta večer prohibicijo postavili enostavno v kot. Pravega ječmenevega je bilo vsakemu v izobilju na razpolago, da ne omenim še pijače drugih vrst. Kdor ne pozna okusnih domačih jedil, naj pride takrat, kadar imajo Škofova mama glavno besedo v kuhinji. V—h.

Adolph W. Va.

Dopisniku T. P. Millerju iz Richwooda, W. Va., odgovarjam sledeče: Vi ste se zmotili, ko ste čitali moj dopis v listu Glas Naroda št. 182. Vi poročate, da sem se jaz bahal s tukajšnjo delavsko plačo. Vi nikakor ne odgovorite resnice. Jaz sem delavec in mislim, da še povsod premalo plačajo v sedanjih draginjah. Svetujem vam, da še enkrat prečitate moj dopis in videli boste, da ste se zmotili. Nasprotno trdite, da se v Richwoodu dela 11 ur na dan in peti, in ne poslušajte trgovcev, ki vam sedaj manjvogo govorijo, kako nizke cene imajo sedaj. Vprašajte jih, kak boss pozno v noč z žarkometom. Poročate tudi, da tam družba plača 55c na uro. No, to me veseli. Saj sem delavec. Ampak bojim se, da na koncu meseca gospodje napačno delijo.

Jernej Porok.

Koroške novice

Dekan Andrej Wieser umrl.

Iz Slov. Plajberka poročajo: V torek 20. julija smo imeli tu lep pogreb. Pokopali smo gosposvetkega dekana Andreja Wieserja. "Ena se tebi je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži!" Dekan, upr. Val. Limpel je mnogoštevilnim pogrebem v prisrčnih besedah orisal delovanje rajnega: iz naroda za narod! Kdo ga ni poznal, blagega starčka! To zlato srce je prenehalo biti 15. julija 15. julija ob 3. uri popoldne. Število starih korenin se zmanjšuje, drug za drugim pada v grob. Moje, ki so toliko delali in molili za svoje ljubljene Korošce, so videli le zoro, ne pa belega dne zlate svobode. Toda že zora jim je privabila solzo v oko: radi so umrli, da so le videli odrešenje tlačenih svojih rojakov. Gosposvetški zvon je zapel turbino: mrtvi Andrej zapušča Gospo Sveto. Zadnji slovenski čuvaj gosposvetški! Morda se pa le motijo oni, ki tako mislijo in govorijo. Gospa Sveta, ne daj, da prideš za Svetogorsko, za Višarsko ti na vrsto! Plajberžani smo ga sprejeli radostno in ponosno. Ob odprtem grobu smo mu objubili: Srčno in pa zvesto bomo ljubili svojih dedov sv. vero in naš mladi slovenski jezik. Gospoda Andreja trudne kosti počivajo na naši zemlji, nikdo jih oskrnil ne bo; Andrejev duh vlada nad nami, njegov duh vlada tudi nad naših otrok otroci. Mrtvi naš rojak je napravil eno žalostinko v slovo. Zda

vil s svojim prihodom k nam mogočen shod; tega shoda ne pozabimo, pa tudi sklepov ne, ki smo jih storili. Resolucija je bila kratka, toda resna enaki prisegi: Vse za vero in dom!

Zadnji oče-gospodar umrl.

Iz Breze pri Kazazah se poroča: Zadnji oče-gospodar naše vasi Jožef Štefane je 3. julija zapustil ta svet v starosti 73 let. Bil je vzgleden kot človek, kristjan in rodoljub, krotek, miroljuben, odkrit in značilen, skrben gospodar, čebelar, cerkovnik in ključar, mož stare korenine. Bil je vdovec 17 let. Zapušča 4 hčere in enega sina, ki je služil vojske, bil listopada 1918 ujet in se vrnil v radost staremu očetu malo pred njegovo smrtjo iz Italije. Umril je nagle smrti, bolan samo eno noč. Ni poznal nobene hinavščine, bil je pravi Bartolomej. Na stare dni je bil čisto otroškega duha. Zato mu bo dobro v večnosti, zakaj Jezus je rekel: "Če ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo." Iskreno je ljubil svoj narod, bil član M. D., naročnik "Mira" in član naše čebelarke podružnice. Komaj je čakal glasovanja in dvakrat je naročil pisce tega dopisa: "Povejte mi govoru, da ne zamudim." Ni dočkal. Na pokopališču k sv. Vitu ga je spremljala velika množica ljudi, tako da so imeli priložnost videti in deloma tudi spoznati vso jugoslovansko Slovenijo. Izšla so se

Peter Zgaga

— Ali fotografirate tudi otroke?
— Seveda, seveda.
— Koliko pa stane?
— Deset dolarjev ducat.
— Škoda, jaz jih imam samo enajst.

V našem mestu smo imeli velikega modrijana. Žebek so mu rekli, in Žebek je nekoč takole modroval:

— Če ima človek par čevljev, pa enega izgubi in ima vsled tega samo drugega, mu oba skupaj nič ne pomagata.

Nekaj nepotrebnega je če si človek dne 15. septembra v dežju slavniki s časopisom pokriva.

Državljeni v Ohio se lahko brez skrbi že sedaj pripravljajo na veliko slavo v novembur.

In kandidat je stopil na oder ter pričel svoj znameniti govor: Cenjene dame in gospodje:

Veliko bi Vam lahko povedal. Ker pa vem, da dobro veste, kaj vam imam povedati, je boljše, da ne govorim. Jaz vem, kaj hočete, da vam rečem. Toda ravno tega vam ne morem povedati. Toda vi prav dobro veste, kaj je to. Kar bi radi slišali, vam ne morem povedati, toda kaj bi vam pravil, ker vam je že itak znano.

Neki tržaški Slovenec je bil že petindvajset let v službi pri nekem trgovcu.

Ko je napočil ta znameniti dan je šel k gosposdarju rekoč:

— Gospod, danes je minilo petindvajset let, kar stojim pri vas v službi.

— Dobro, dobro, — je rekel gosposdar — sedite prosim.

Gospodinja je opomnila pozabljenega profesorja:

— Gospod profesor, danes ste zopet pozabili piti gorko kравje mleko.

— Pustite me, prosim. Kaj mi slite, da nimam ničesar drugega v glavi kot kравje mleko?

Oglas.

Rad bi se poročil z žensko, ki ima stotisoč dolarjev gotovine. Ponudbe (brez slike) blagovolite pošiljati na naslov: M. B., Akron, Ohio.

— Ali je kako pismo zame pod šifro "B 1000"?

— Ne, pač pa je eno pod šifro "B-B 1000".

— Nič zato. To je moje. Moj zaročenec namreč nekoliko jeclja.

Lisica je izvedela, da je zavladal mir med vsemi bitji na svetu.

— To je pa lepo, to je pa lepo — se je obilnila. Sedaj bom vama pred človekom. Sedaj bom lahko v miru kradla kokoši.

Ta lisica je v vsem podobna Angliji.

Najrevnejši so oni ljudje, kateri so edinole bogati in nič drugega.

Nekoč je bil zrakoplov, katerega pilot je praznovan petletno svojega službovanja.

Breza nima več nobenega moža-gospodarja! Težko kje na svetu se bo še našla taka vas. Brodniki. Arihovi in Štefančevi oče so umrli, Oštin je pa padel v vojni na galitskih poljanah. 4 kmetije, ena lepša kot druga, ki so nekdaj slovele zaradi svojega blagostanja daleč naokoli! In danes? Danes pa ni več tako! Žalostno, a resnično! Manjka metel, žen-gospodinj odločnih, manjka mož-gospodarjev, vzglednih in strogih, kakor so bili nekdaj. Zato se je treba povrniti nazaj k vrlinam svojih nepozabnih prednikov.

Bosenski dijaki na Koroškem.

V prvi polovici meseca julija so se mudili na Koroškem osmošolci in osmošolke realne gimnazije iz Banjeluke v Bosni. Napravili so izlet čez Karlovo v Ljubljano, na Gorenjako (Bled, Bohinj), na Koroško in Štajersko, tako da so imeli priložnost videti in deloma tudi spoznati vso jugoslovansko Slovenijo. Izšla so se

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.
Predsednik: MICHAEL BOVANSKE, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blaginik: GBO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blaginik neplačanih vstopnin: LOUIS COSTELLO, Salina, Colo.
Vrhovni Sborovniki.
Dr. JOH. V. GRAHEK, 348 N. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadorniki.
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9341 Avenue M, So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Členstvo.
Vse stvari tiskajo se uradnih sedev kakor tudi denarne poljatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in sploh vse stvari vika sprizevala se naj pošiljajo na vrhovnega sadravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obliki pristop. Jednota postuje po "National Fraternal Congress" listu. V blaginji ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, odškodnina, in pomurtna je izplačila še nad podlugo milijon dolarjev. Jednota daje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskih oddelkih. Društva Jednota se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tani, kjer jih še ni, priporočamo vstopnikov novih. Kdor želi postati član naj se oglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za vstopnikov novih društvo se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsnovi s 8 član ali članicami.

vdeležili tudi ravnatelj zavoda dr. Damaska in nekaj profesorjev. Dasi se že na Kranjskem in zlasti na Gorenjskem izletniki niso mogli načuditi prirodni lepoti in slikovitosti teh krajev in obenem vzornemu redu in takorekoč normalnim razmeram, ki vladajo vseh povsodi po Sloveniji, so bili na Koroškem kar iznenaden nad ne pričakovano lepim sprejemom, ki so ga jim pripravili zlasti v nekaterih krajih Podjunske doline. Na Koroškem so si izletniki ogledali Vrško jezero, odkoder so krenili peš v Grabstani, Velikovec, na Klopinski jezero, v Zelezo Kaple, Reberce, v Guštanj, kjer so si ogledali tovarno na Ravnah. Podjunske Sloveni so kar tekmovali med seboj, da mlade jugoslovanske brate in sestre čim boljše in dostojne sprejmejo. V Velikovec, v Zelezniki Kapli in v Guštanju jih je pričakovalo na kolodvoru vse občinstvo z godbo in pevskim zborom in ves trg je bil v zastavi. Vtisi, ki jih je odnesla s seboj ta mladina, bodo gotovo ostali nepozabni in neizbrisni. Pisna in karte, ki prihajajo iz Bosne, govorijo, da se že po vsej Banjaluki pripoveduje, kako lepa je Slovenija, kako dobri in posteni so tamkaj ljudje, kako lep red vlada povsod. Vse to so dijaki pravili doma svojim sorodnikom, prijateljem in znancom.

Četo! Pred Celovec pojde in Celovec bo trepetal pred njim.

Ukradel je gostilničarju Klemenčicu v Jastrebarskem njegov odpušeni delavec Herman Činkovec iz Borovlj blaga v vrednosti 1250 kron ter se odpeljal v Zagreb.

Izgovarjava angleških besed.

Doctor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in učil rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v besednjaku označi izgovarjavo angleških besed, da jo bodo Sloveni umeli in z lahkoto rabili. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjigi je pet dolarjev. Ta denar se vam obrestoval tisočkrat, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Istotam lahko naročite Zornove pesmi, ki bodo vseč zlasti mlajšim rojakom in neznemu spolu. Cena je \$1.25. Obe knjigi z enim naročilom dobite za 6 dolarjev.

†
NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim sreem naznanjano sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je bil dne 27. avgusta t. l. po nesreči ustrlejen naš sin oziroma brat

FRANCE ŠETINA.

Ranjki je šel zvečer omenjenega dne k sosedu farmarju Fofejku z namenom, da se malo poigra z 10letnim sinom omenjenega farmarja. Ko je prišel tja, se je fantek ravno igral s puško, ki je bila nabasana. Puška se sprozi in oba strela sta zadela Franceva in prsa in obraz ter ga na mestu ubila. Letos smo izgubili že tri sine oziroma brate in ta je bil najstarejši, 6 in pol leta star ter zelo pridn za svoja leta. Bil je zelo priljubljen, kar je dokazal njegov pogreb, katerega so se vdeležili vsi farmarji daleč na okrog. Njegov grob je bil popolnoma pokrit s evetlicami in venci, katere so darovali prijatelji od blizu in daleč. Pokopali smo ga dne 29. avgusta na katoliškem pokopališču na Clifort, Mich.

Hvala vsem za tolažbo ter za darovane vence in evetlice, kakor tudi onim, ki so ga spremlili na njegovih zadnjih poti k večnemu počitku.

Tebi, nedolžni sinček oz. bratec, pa naj sveti večna luč in lahka naj ti bo zemljica. Na svidenje nad zvezdami!

Kingston, Mich., 30. avgusta 1920.

Zalujoči ostali:
Frank in Rozi Šetina, stariši.
Rozi in Ela, sestrici.

WSSS WSSS WSSS WSSS

Svečenik in detektiv.

Detektivski roman. — Angleški spisal G. K. Chesterton.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ali so vsi tukaj?
— Mr. Brayne-a ni, — je rekla vojvodinja Mont St. Michel, ki se je ozrla naokrog.

— Ne, — je dostavil lord Galloway. — Zdi se mi, da manjka tudi Mr. Neil O'Brien. Videl sem tega gospoda letati po vrtu naokrog, ko je bilo truplo še gorko.

— Ivan, — je ukazal detektiv, — pojdi in privedi Mr. O'Briena in Brayne-a. Kot se mi zdi, kadi Mr. Brayne v obrednici in stotnik O'Brien hodi po kadih in gorindol. Nisem pa prav gotov.

Zvesti služabnik, je odhitel kot strela, a še predno je mogel kdo govoriti, je nadaljeval Valentin z isto odločenostjo in jasnostjo:

— Vsakemu tukaj je znano, da smo našli na vrtu umorjenega človeka, katerega glava je bila gladko odrezana od telesa. Dr. Simon, vi ste ga preiskali. Ali mislite, da je treba človeku velike moči, da prereže vrat na tak način?

— Jaz sem mnenja, da to sploh ni mogoče storiti s pomočjo noža, — je odvrnil blede zdravnik.

— Ali imate kako misel, — je nadaljeval Valentin, — s kakim orodjem bi bilo mogoče kaj takega storiti?

— Da povem resnico, nimam niti najmanjšega pojma, — je odvrnil zdravnik. — Ni lahko celo na neroden način odbiti glavo in ta je bila gladko odrezana. To je mogoče storiti le s sekuro ali pa z rabljevo mesarico.

— Za božjo voljo, — je vzklila vojvodinja, ki je skoro omedlela. — Tukaj vendar ni nikakih sekir.

Valentin je bil še vedno zaposlen s papirji pred seboj.

— Povejte mi, — je hitro nadaljeval, — če je mogoče kaj takega storiti z dolgo francosko kavalersko sabljo?

Lahno trkanje je bilo čuti pri vratih in vse je obšla zona. Sredi tega molka pa je rekel dr. Simon:

— S sabljo? Mislim, da bi to šlo.

— Hvala vam, — je rekel Valentin. — Le noter, Ivan.

Zvesti Ivan je odprl vrata ter pustil vstopiti stotnika O'Briena, katerega je bil našel na vrtu.

Irski častnik je stal neodločen in izzvalen na pragu.

— Kaj hočete od mene? — je vprašal.

— Prosim sedite, — je rekel Valentin gladko. — Kaj, vi ne nosite sablje? Kje pa je?

— Pustil sem jo na mizi v knjižnici, — je odvrnil O'Brien, ki se je v svoji razburjenosti posluževal svojega irskega narečja.

— Ivan, — je ukazal Valentin, — pojdi in prinesi stotnikov meč iz knjižnice. — Nato pa je nadaljeval:

— Lord Galloway izjavlja, da vas je videl zapustiti vrt ravno predno je našel truplo. Kaj ste delali na vrtu?

Stotnik je sedel na stol.

— Nič drugega kot to, da sem občudoval luno ter se pogovarjal z naravo.

Nastal je dolg molk, nakar je bilo zopet čuti ono lahno, strahotno trkanje. Ivan je vstopil ter nosil v roki prazno nožnico sablje.

— To je vse, kar sem mogel najti, — je rekel.

— Položi na mizo, — je rekel Valentin, ne da bi se ozrl na nožnico.

Nastal je zopet molk, tekoma katerega so se oči vseh navzočih upirale v dozdnevno morilec. Srd lorda Galloway je bil potolažen in glas, ki ga je bilo čuti tedaj, je bil vsled tega popolnoma nepričakovan.

— Mislim, da vam lahko povem, — je rekla Lady Margaret z jasnimi, nekoliko tresočim se glasom, s katerim govori pogumna ženska v javnosti, — kaj je počel O'Brien na vrtu. On sam je primoran molčati. Stavil mi je predlog, da me vzame za ženo. Jaz sem odklonila. Rekla sem mu, da ne morem vsprigi svojih družinskih razmer gojiti do njega nič drugega kot spoštovanje. Raditega je bil nekoliko jezen. Ni videti, da bi dosti dal na spoštovanje.

— Dvomim, — je dostavila s komaj opaznim smehljajem, — če mu je sedaj sploh še kaj na tem. Povsod hočem prisesti, da ni nikdar storil kaj takega.

Lord Galloway je šel proti svoji hčerki ter jo skušal ustrahovati s par besedami, o katerih je domneval, da jih je izgovoril šepetače.

— Drži svoj jezik, Maggie, — je rekel. — Zakaj bi krila tega razuzdane? Kje je njegova sablja? Kje je njegova prokleta kavalerska sablja?

Nato pa je prenehal vsprigo čuđnega pogleda, s katerim se je ozrla vanj hčerka, pogleda, ki je fascinal vse navzoče.

— Ti stari bedak, — je rekla z mirnim glasom, ne da bi jemala kak obzir. — Kaj pa misliš, da moreš dokazati? Rekla sem ti, da je bil ta mož nedolžen, dokler je bil pri meni. Če pa ni bil nedolžen, je bil vendar pri meni. Če je umoril človeka na vrtu, kdo je bil, ki je morak to videti? Kdo je moral vsaj vedeti za to? Ali je tvoje sovraštvo do Neila tako veliko, da dolžiš celo svojo lastno hčerko?

Lady Galloway je zakričala. Vsakdo je sedel kot pribit vsprigo spomina na one peklenke tragedije, ki so se odigrale med ljubimci. Vsi so videli ponosno, belo lice škotske aristokratije te ono njegove oboževalca, škotskega pustoloveca, nalik starim slikam prednikov v temnih hišah. Dolgi molk je bil poln zgodovinskih spominov na umorjene moške ter zastrupljene priležnice.

Sredi tega bolestnega molka je vprašal neki nedolžni glas:

— Ali je bila to zelo dolga smodka?

Kontrast misli je bil tako oster, da so se vsi obrnili proti onemu, ki je izgovoril te besede.

— Jaz mislim, — je rekel mali oče Brown iz kota sobe, — jaz mislim ono smodko, katero kadi Brayne do konca. Videti je prav tako dolga kot kaka palica.

Kljub neznanosti tega vprašanja sta se pojavila na licu Valentina tako priznanje kot zmeda.

— Popolnoma pravilno, — je rekel. — Ivan, pojdi in privedi senkaj Mr. Brayne-a.

V istem trenutku, ko je zaprl Ivan vrata za seboj, se je obrnil Valentin z novo resnostjo proti mladi dami.

— Lady Margaret, — je rekel, — prepričan sem, da smo vsi hvaležni za vaše dejanje in da ga občudujemo, ker ste brez ozira na samo sebe pojasnili nastop stotnika. Ena vrzel pa še vedno obstaja. Lord Galloway vas je našel, če se ne motim, ko ste bili na poti iz študija v salon in le malo minut je ležalo med tem časom in onim, ko je stopil na vrt ter našel tam stotnika, ki je še vedno hodil naokrog.

— Ne smete pozabiti, — je odvrnila lady Margaret z lahno ironijo v svojem glasu, da sem ga ravnokar odklonila. Vsled tega se ni mogel vrniti z menoj priročno. Kljub vsemu, on je časten mož ter je

čakal, da sem vstopila jaz, a sedaj se ga dolži umora.

Nekdo je potrkal na vrata in vstopil je Ivan.

— Prosim za odpustanje, — je rekel, — a Mr. Brayne je zapustil hišo.

(Dalje prihodnjic.)

POZDRAV.

Pred svojim odhodom in stari pri upravnistvu tega lista brata kraj v Mokronog pozdravljam še ANTON in JOŽEF PODGORNIK. Enkrat vse svoje prijatelje in znanke, posebno pa Jožeta Starič in "ta velicega" Johna, ki me je prenil na železniško postajo; zaupaljujem se še za vso postrežbo lohani Gorene, kakor tudi njemu možu Franku Gorene za vso zkazano mi prijaznost. Odpotujem v soboto 4. septembra s parnikom "Pesaro". — Jožef Koračič.

VABILO

Na plesno veselico, katero priredi Slov. Del. Victor Godba dne 11. septembra v Conemaugh, Pa. Pričetek ob 7. uri zvečer v dvorani v Alojzija Vstopina za moške in ženske. Igrala bo naša godba pod vodstvom Mr. Victor Navinseka. Torej se vabi vse rojake in rojakinje iz okolice Johnstowna, da s tem nam prikažejo na pomoč ter z nami zvečejo za reč, ki je v ponos nam vsem Slovincem. Obenem se moramo zahvaliti tudi vsem tistim, ki so darovali večje svote, da smo s tem zamogli si nabaviti za lastno število instrumentov. Štejem si vse tiste, ki nas obiščejo, ot naše prijatelje godbe in radi tega se bomo tudi mi ob vsaki priliki izkazali kot vaši prijatelji. Na veselo svidenje v soboto 11. septembra! Odbor.

(3-7-9)

Kje je moj brat FRANČIŠEK ŽURAN (FRANK SCHURAN)? Pred 10. leti mi je pisal iz Milwaukee, Wis., in potem nič več ne vem o njem. Zato prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Ivan Žuran, Karlovska cesta 6, Ljubljana, Jugoslavija. (3-4-9)

ZAHVALA.

Podpisana se tem potom kar najtopleje zahvaljujem vsem gg. darovalcem oz. darovalkam, prav posebno pa g. Ivanu Mubi, 254 W. 112. St., Chicago, Ill., za njegovo požrtvovalnost in trud, ker je pri rojkih in rojakinjah nabral svoto \$35 (1802 K), namenjeno mojemu pokojnemu možu. Vsem darovalcem še enkrat najlepša hvala in Bog plačaj! Hvala Ivana Gros, Klanec, Kranj, Slovenija, Jugoslavija.

Kje so moji sinovi JAKOB MOŠLO, ANTON KREBEL in MATEVŽ KREBEL? Doma so iz Stročnega Breda, občina Kosana, okraj Postojna. Pred vojno so šli v Ameriko in nimam nobenega naslova od njih. Prosim cenjene rojake, da jih opozre na ta oglas, da se mi oglasi. Jaz sem kot begunka v Kočevju in naslov je ta-le: Margjeta Krebel, Dolga vas št. 26, Kočevje, Slovenija, Jugoslavija. (3-4-9)

30 dnevna ponudba

za one, ki žele 14-karatne zlate ure. Imam jih od \$30. naprej. Veržice od \$15. naprej. Ker imam ogromno zalogo še iz prejšnjih časov, prodajam tako poceni. Vsak se lahko sam prepriča, ko blago dobi. Pišite, kaj želite in jaz vam pošljem C. O. D. Tako zamorete blago videti ob času sprejema. Prodajam srebrne in pozlačene ure po prijemnih cenah. Pozlačene veržice. Jednotini in drugi priveski od \$2. naprej.

M. POGORELC

7 W. Madison Street Room 605 Chicago, Ill.

Potrebuje se 100 premogarjev!

Največje majne v Upshur County. Največje plače v državi West Virginia. Naši mošje zaslužijo 3 do 5 sto dolarjev na mesec. Zgradili smo nove hiše in jih nanovo opremili. To nam omogoča zaposliti še sto delavcev. Če ste tujec in če iščete prostor, kjer lahko napravite velik denar, pridite takoj. Naš premogorov je šest čevljev visok in imamo stalno delo. Mi imamo dobre šole in katoliško mašo vsako nedeljo. Priglasite naj se samo tujcemci. C. T. GRIMM, Gen. Supt., Buckhannon River Coal Company, Adrian, W. Va.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. K. Johnstown, Pa. — Ne tozadevnega dopisa nismo sprejeli. Pozdrav!

NAZNANILO.

Zdaj plačam od klastre drv za kemikalije. Imam še prosta dva ali tri dobra mesta za boarding bossa. Vprašajte pri: N. C. Guncheon, Norwich, McKean Co., Pa. (3-4-9)

Veliko zmanjšanje cen

Grozdu! Grozdu! Grozdu!

Sube, importirane iz starega kraja. Najboljša vrsta 100 funtov \$24.00 druga vrsta 100 funtov \$21.00. MOŠT, svežega grozda 51 gal \$62.50. MOŠT, svežega grozda 26 gal \$40. Zdravilne vrste Ferre China 12 steklenice \$18.00. Naredite, dokler je čas, ker se vse cene vrtajo le za krajek časa. Posredna cena na debelo. Denar se pošlje v priporočeni pisni ali po Money Order. S. KUCICH Dalmatian Cal. Grapes Co. NEW YORK CITY 66 CORTLANDT STREET

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SUHO GROZDJE

Importirane iz starega kraja 22 centov funt.

Boka 50 funtov \$11.00. Posebne cene na veliko. BALKAN IMPORTING CO 51-53 Cherry Street New York, N. Y. Z narčilom pošljite \$3 v naprej.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špecialist v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravstvu vseh možnih bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravim s glavnim zdravilom dr. prof. Krich. Če imate monozle ali menurke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in iztešite vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo lezen se našla.

Vse moške bolezen zdravim po e-krajski metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam za bom soper povrniti.

Hydros, le ali vodno kilo zdravim v 24. urah in sicer brez operacije.

Bolezni zadržaja, ki povzročijo to leino v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine o teklina, artritisa, škroče in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nedi-ste krvi, zdravim v krajšem času ni potrebno ležati.

"Pradnje ure": vsak dan od 8. ure jutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. jutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od jutraj do 2. popoldne.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ. državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$6.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$7.00

Najmodernejše vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverte, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street.

New York City.